

Pro saimaannieriä 2022-2026

Etelä-Saimaa ja Kuolimo

- Saimaannieriäkannan elvyttäminen ja luonnossa lisääntyvän, kalastusta kestävän kannan palauttaminen 2030-luvulla

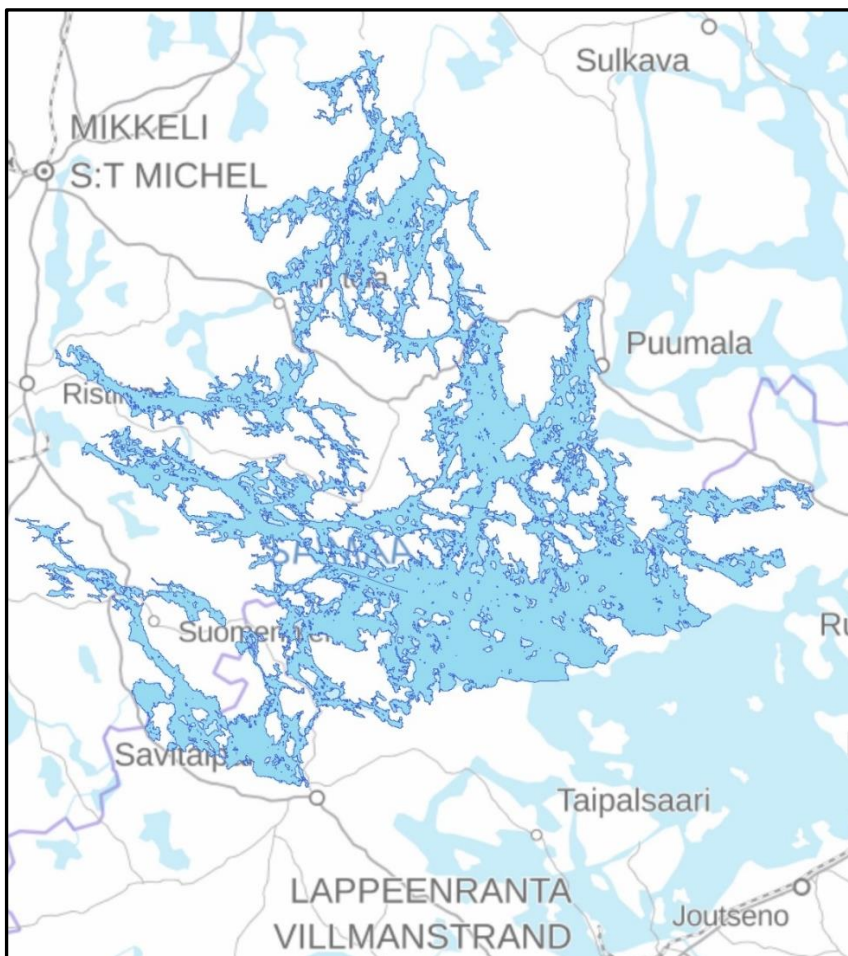

Tavoite

Saimaannieriä luokitellaan nykyisin äärimmäisen uhanalaisiin kalalajeihin. Saimaannieriän emokalasto on Luonnonvarakeskuksen Enonkosken laitoksella, josta tuotetaan viljely- ja istutusmateriaalia palautettavaksi tärkeimpiin nieriävesistöihin. Emokalastoja, mäti- ja poikastuotantoa vaivaa vesihome, joka voi pahimmillaan hävittää viljelykannan ja lopettaa palautusistutukset. Saimaannieriän luonnonkannan elvyttäminen ja palauttaminen entisiin nieriävesiin edellyttää laajapohjaista yhteistoimintaa viranomaisten, tutkijoiden, vesiviljelyn, kalatalousalueiden, vesialueiden omistajien ja kalastajien kesken.

Hankkeen tavoitteena on yhteistyöllä varmistaa maamme eteläisimmän nieriäkannan säilyminen Saimaan eläimistössä. Merkittävimmät päätökset istutuksista, kalastuksesta, kalastuksen säätelystä ja rauhoitusalueiden perustamisesta tehdään osakaskunnissa ja kalatalousalueissa, joiden sitoutuminen hankkeeseen on ensiarvoisen tärkeää. Tavoitteena on muodostaa vesialueen omistajien kanssa riittävä rauhoitusalueverkosto sekä turvata niillä saimaannieriän luontainen elinkierto. **Tavoitteena on palauttaa saimaannieriä kalastuksen piiriin rauhoitusalueiden ulkopuolella 2030-luvulla, esimerkiksi istutettujen kalojen osalta.** Tavoitteen saavuttaminen edellyttää useiden nieriäkantojen luontaista lisääntymistä ja uusiutumista sekä uhanalaisuusluokituksen kohentumista ja nieriäkannan jatkuvaa seuranta.

Hanke toimii saimaannieriän toimenpideohjelman mukaisilla tärkeimmillä nieriän elinalueilla (kuva 1.). Edellä mainittujen tavoitteiden saavuttaminen mahdollistaisi monimuotoisten emokalastojen uusimisen tulevaisuudessa ja kalastusta varten istutettavien nieriäkantojen palauttamisen Saimaalle. Hanke toteuttaa saimaannieriän toimenpideohjelmaa.

Kuva 1. Hankealue.

Toimenpiteet

- Saimaannieriän tärkeimpien vesialueiden omistusrakenteen kehittäminen suojelun ja kalastuksen yhteensovittamiseksi sekä sosiaalisesti kestävien ratkaisujen löytämiseksi. Vesistökohtaiset toimenpidesuunnitelmat ja niiden toimeenpano saimaannieriänkannan vahvistamiseksi.
  - Hanke
- Luonnossa elävien saimaannieriäkantojen palauttaminen ja viljelyn emokalastojen uusiminen. Rauhoitusalueiden perustaminen ja kalastusjärjestelyt.
  - Vastuutaho: Hanke, nieriätyöryhmät, osakaskunnat ja ELY-keskukset
- Planktonilla startattujen nieriäpoikasten kasvatusmenetelmän volyymin kasvattaminen ja poikasten istutukset tärkeimmille tunnetuille nieriäalueille. Selvitykset kasvatus- ja istutusmenetelmän toimivuudesta suhteessa vastakuoriutuneiden istutukseen.
  - Vastuutaho: Hanke & luonnonvarakeskus
- Saimaannieriäkannan seurannan suunnittelu ja käynnistäminen
  - Vastuutaho: Hanke, ELY-keskus, kalatalousalueet ja luonnonvarakeskus
- Nieriän emokalastojen uusiminen ja vahvistaminen. Emokalastojen hajauttaminen vähintään kahteen viljelylaitokseen uhanalaisuusriskin vähentämiseksi muun muassa kalatautien ja vesihomeen varalta. Nieriän vastakuoriutuneiden poikasten volyymin kasvattaminen istutuksiin ja jatkokasvatukseen sekä geneettisesti monimuotoisten emokalastojen turvaaminen hankkeen toimenpiteiden avustuksella.
  - Vastuutaho: Hanke & Luonnonvarakeskus

Aikataulu

Toimenpide	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Rahoitus	■					
Rekrytointi		■				
Hankeaika			■	■	■	■
Saimaannieriätyöryhmien perustaminen ja vesistökohtaisten toimenpidesuunnitelmien toimeenpano		■	■	■		
Vesialueen omistuksen kehittäminen sekä kalastuksen ja suojelun yhteensovittaminen			■	■	■	
Saimaannieriän poikasten kasvatukset ja istutukset		■	■	■	■	■
Kuolimon rauhoitusalueet ja kalastusjärjestelyt		■	■	■	■	■
Luonterin rauhoitusalueet ja kalastusjärjestelyt		■				
Yöveden rauhoitusalueet ja kalastusjärjestelyt		■				
Muiden saimaannieriäalueiden rauhoitusalueet ja kalastusjärjestelyt			■	■	■	
Emokalastojen uusiminen ja vahvistaminen				■	■	■
Saimaannieriäkannan seuranta			■	■	■	■
Saimaannieriän suojelun ja kestävä kalastuksen tiedotus ja valistus			■	■	■	■

Kustannus- ja rahoitussuunnitelma

Kustannukset

▪ Hankkeen hallinnointi ja osa-aikainen projektipäällikkö	90 000
▪ Nieriän poikasmateriaalin tuottaminen hankkeelle	15 000
▪ Tutkimus- ja selvityshankkeet	15 000
▪ Kasvatusmenetelmän allasvuokrakustannukset ja palkkakustannukset	30 000
▪ Nieriäkannan seuranta (talvikoenuottaus, rysäpyynti, oma kala pilotointi)	15 000
▪ Ostopalvelut (muun muassa rauhoitusalueiden merkintä, tiedotus)	20 000
▪ Osakaskuntien yhdistämishankkeiden kulut	10 000
▪ Saimaanieriätyöryhmien kustannukset	5 000
<u>YHTEENSÄ</u>	200 000 €

Rahoitus

▪ Maa- ja metsätalousministeriö, ELY:t ja metsähallitus	90 000
▪ Säätiöt, yritykset ja yhteisöt	110 000